

(ร่าง)

ขอบเขตและแนวปฏิบัติ

การดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนา
การจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย (อนุบาล ๑-๓)

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

	หน้า
ความเป็นมาของโครงการ	๑
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๒
๓. ตัวชี้วัดและเป้าหมายของโครงการ	๒
ขอบเขตการดำเนินงาน	๓
๑. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	๓
๒. สำนักงานศึกษาธิการภาค	๓
๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	๓
แนวปฏิบัติ	๔
สำนักงานศึกษาธิการภาค	๔
การดำเนินโครงการภาพรวม	๔
การดำเนินงานตามขอบเขตการดำเนินงาน	๔
๑. การสร้างความรับรู้ ความเข้าใจ	๔
๒. การกำกับ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานฯ ระดับภาค	๕
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	๕
การดำเนินโครงการภาพรวม	๕
การดำเนินงานตามขอบเขตการดำเนินงาน	๖
๑. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ (ระดับปฐมวัย) และการจัดทำแผนที่ตั้ง สถานศึกษา (School map) ระดับจังหวัด	๖
๒. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาปฐมวัยเชิงบูรณาการ ระดับจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)	๖
๓. การสร้างความรับรู้ความเข้าใจ	๗
ปฏิทินการดำเนินงาน (ระดับภาคและจังหวัด)	๘
การกำกับ ติดตาม และรายงาน	๘
นิยามศัพท์	๙
ผังการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย (อนุบาล ๑-๓)	๑๐

(ร่าง)

ขอบเขตและแนวปฏิบัติ

การดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย (อนุบาล ๑-๓)

ความเป็นมาของโครงการ

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ารัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ซึ่งในการดำเนินการพัฒนาเด็กปฐมวัยในภาพรวมของประเทศ มีการตั้งคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ก.พ.ป.) ขึ้น ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน ซึ่ง ก.พ.ป. ชุดปัจจุบัน มีรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) เป็นประธาน และ ก.พ.ป. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมารับผิดชอบดำเนินการขับเคลื่อนงานพัฒนาเด็กปฐมวัยในประเด็นสำคัญ ๔ เรื่อง คือ (๑) การจัดทำร่างนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านเด็กปฐมวัย (๒) การพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อแสดงผลข้อมูลของเด็กปฐมวัย (๓) มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และ (๔) สมรรถนะเด็กปฐมวัยในการพัฒนาตามวัย ๐ - ๕ ปี เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบการดำเนินงานร่วมกันของทุกกระทรวงและทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ เนื่องจากการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาและดูแลก่อนเข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นนั้น มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน องค์กรภาคเอกชนหรือมูลนิธิ เป็นต้น รวมถึงมีความหลากหลายในการปฏิบัติเพื่อให้มีความเหมาะสมตามสภาพภูมิศาสตร์ในแต่ละพื้นที่ เช่น พื้นที่สูงห่างไกลทุรกันดาร เกาะแก่ง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนการส่งเสริม สนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคมีเป้าหมายการดำเนินงานและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรือแผนการพัฒนาเด็กปฐมวัยในภาพรวมของประเทศ สิ่งที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการเป็นลำดับแรก คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้กับผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุน ดูแล และพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ถูกต้อง ตรงกัน เพื่อให้การดำเนินงาน หรือการบูรณาการการทำงานร่วมกันในระดับพื้นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ จึงจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย (อนุบาล ๑-๓) ขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวนโยบาย ทิศทาง เป้าหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค การบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงรวบรวมองค์ความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม รูปแบบหรือแนวทางการดำเนินงานการส่งเสริม การดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ โดยอาศัยหน่วยงานในระดับภาคและระดับจังหวัดเป็นฐานในการดำเนินการในระดับภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการในแต่ละพื้นที่

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๑ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๒.๒ เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ การจัดการศึกษาปฐมวัยไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒.๓ เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม รูปแบบหรือแนวทางการดำเนินงานการส่งเสริม การดูแลและพัฒนาการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ

๓. ตัวชี้วัดและเป้าหมายของโครงการ

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๑
๓.๑ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรภาครัฐ องค์กรเอกชนหรือมูลนิธิ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุน และจัดการศึกษาปฐมวัย (อนุบาล ๑-๓) ของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้รับการพัฒนา ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวนโยบาย เป้าหมาย และการดำเนินงาน ส่งเสริม สนับสนุนการดูแลและจัดการศึกษาปฐมวัย	๗,๖๐๐ คน (จังหวัดละ ๘๐ คน/ ภาคละ ๘๐ คน)
๓.๒ มีแผนสำหรับใช้เป็นกรอบในการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกหน่วยงาน ในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริม สนับสนุนการดูแลและพัฒนาการจัดการศึกษา เด็กปฐมวัยระดับจังหวัด	๗๗ แผน (จังหวัดละ ๑ แผน)
๓.๓ จำนวนองค์ความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม รูปแบบหรือแนวทางการดำเนินงาน ในการส่งเสริม การดูแลและพัฒนาการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ	๓๖ ชิ้น (ภาคละ ๒ ชิ้น)

ขอบเขตการดำเนินงาน

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๑ การกำหนดขอบเขตการดำเนินงาน พร้อมแนวปฏิบัติในการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย (อนุบาล ๑-๓) ของสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๑.๒ การจัดประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจขอบเขตและแนวปฏิบัติในการดำเนินโครงการฯ ให้กับผู้รับผิดชอบดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๑.๓ การประสาน กำกับ และติดตามผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคของการดำเนินโครงการของสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๑.๔ การประสาน รวบรวมข้อมูลผลการใช้จ่ายงบประมาณของโครงการฯ นำเสนอผู้บริหาร และจัดส่งสำเนาเป็นรายไตรมาส

๑.๕ จัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการฯ ภาพรวม นำเสนอผู้บริหาร และจัดส่งสำเนาเป็นรายไตรมาส และเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. สำนักงานศึกษาธิการภาค

๒.๑ การสร้างความรับรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวนโยบาย ทิศทาง เป้าหมายการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน การดูแลและจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ (ระดับภาค)

๒.๒ การกำกับดูแล ติดตามผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของทุกหน่วยงานในพื้นที่ (ระดับภาค)

๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๓.๑ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ (ระดับปฐมวัย) และจัดทำแผนที่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัย (School map) ระดับจังหวัด

๓.๒ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)

๓.๓ การสร้างความรับรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ (ระดับจังหวัด)

แนวปฏิบัติ

สำนักงานศึกษาธิการภาค

● การดำเนินโครงการภาพรวม

แนวทางการดำเนินงาน

๑. แต่งตั้งคณะทำงานหรือผู้รับผิดชอบดำเนินโครงการ
๒. จัดประชุมคณะทำงานกำหนดกรอบแนวทางหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการภายใต้ขอบเขตการดำเนินงานที่กำหนด
๓. จัดทำแผนหรือปฏิทินการปฏิบัติงานในระดับภาค
๔. ขออนุมัติดำเนินกิจกรรมตามแผนหรือปฏิทินการปฏิบัติงาน
๕. ประสานแจ้งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัดในพื้นที่ที่ดูแล หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทราบกิจกรรมและกรอบระยะเวลาดำเนินงานภายใต้แผนหรือปฏิทินการปฏิบัติงาน
๖. ดำเนินงานตามแผนหรือปฏิทินการปฏิบัติงาน
๗. กำกับ ติดตาม และสรุปรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณและผลการดำเนินงานตามขอบเขตการดำเนินงาน ให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการทราบเป็นรายไตรมาส (ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนมีนาคม เดือนมิถุนายน และเดือนกันยายนตามลำดับ)

● การดำเนินงานตามขอบเขตการดำเนินงาน

๑. การสร้างความรับรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวนโยบาย ทิศทาง เป้าหมายและการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ระดับภาค)

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑.๑ แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินงาน
- ๑.๒ ประชุมคณะทำงานกำหนดกิจกรรมและกรอบระยะเวลาที่จะดำเนินการในการสร้างความรับรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวนโยบาย ทิศทาง เป้าหมายและการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในภาค อาทิ การอบรมและพัฒนา การเสวนาทางวิชาการ การประชุมสัมมนา การประชุมชี้แจง เป็นต้น รวมทั้ง กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น ครู ผู้บริหาร ประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
- ๑.๓ ประสานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัดในพื้นที่ที่ดูแล เพื่อเชิญกลุ่มเป้าหมายมาเข้าร่วมกิจกรรมที่กำหนด (ตามข้อ ๑.๒)
- ๑.๔ ดำเนินกิจกรรมการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแนวนโยบาย ทิศทาง เป้าหมายและการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในภาค (ตามข้อ ๑.๒)
- ๑.๕ สรุปลผลการดำเนินงาน และสรุปประเด็นสำคัญ หรือองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรม เพื่อเผยแพร่ และรายงานสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและนำไปใช้

๒. การกำกับ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับจัดการศึกษาระดับปฐมวัยระดับภาค

แนวทางการดำเนินงาน

๒.๑ กำหนดประเด็นหรือหัวข้อ เพื่อใช้ในการกำกับติดตามการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับภาค

๒.๒ สร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการกำกับติดตาม

๒.๓ กำหนดกลุ่มเป้าหมาย และกรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน

๒.๔ ประสานแจ้งกลุ่มเป้าหมายทราบ

๒.๕ ลงพื้นที่ เพื่อติดตาม จัดเก็บข้อมูล

๒.๖ วิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูล และสรุปผลการดำเนินงาน

๒.๗ พิจารณาคัดเลือกสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่มีความเป็นเลิศในด้านการบริหารจัดการ (การจัดการศึกษาปฐมวัย) นำเสนอเป็น Best Practice การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับภาค

๒.๘ จัดทำสรุปผลการดำเนินงาน และ Best Practice เพื่อเผยแพร่ และจัดส่งให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานเกี่ยวข้องทราบและนำไปใช้

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

● การดำเนินโครงการภาพรวม

แนวทางการดำเนินงาน

๑. จัดทำแผนหรือปฏิทินการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย (อนุบาล ๑-๓) (ระดับจังหวัด)

๒. นำเสนอกรมการศึกษาดิจิทัลจังหวัด (กศจ.) แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย (อนุบาล ๑-๓) ของจังหวัด

๓. ดำเนินการตามแผนหรือปฏิทินการดำเนินโครงการที่กำหนด

๓.๑ ประสานการจัดเก็บข้อมูลกับหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลหรือจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในจังหวัด เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สาธารณสุขจังหวัด แรงงานจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ประถมและมัธยม) ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด/อำเภอ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขต/จังหวัด สถาบันอุดมศึกษา (ที่มีโรงเรียนสาธิต) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด (ถ้ามี) รวมถึงภาคเอกชน มูลนิธิ NGO องค์กรพัฒนาเอกชน เป็นต้น และจัดทำแผนที่ตั้งสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย (School map) ระดับจังหวัด

๓.๒ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาปฐมวัยเชิงบูรณาการระดับจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)

๓.๓ สร้างความรับรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวนโยบาย ทิศทาง เป้าหมายและการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในจังหวัด อาทิ การอบรมและพัฒนา การเสวนาทางวิชาการ การประชุมสัมมนา การประชุมชี้แจง การนิเทศ เป็นต้น

๔. นิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน

๕. จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อเผยแพร่ และจัดส่งสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและนำไปใช้

- การดำเนินงานตามขอบเขตการดำเนินงาน

๑. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ (ระดับปฐมวัย) และการจัดทำแผนที่ตั้งสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย (School map) ระดับจังหวัด

แนวทางการดำเนินงาน

๑.๑ แต่งตั้งคณะทำงานฯ ทำหน้าที่ประสานการจัดเก็บ รวบรวม ประมวลผลและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับจังหวัด ประกอบด้วย ข้อมูลรายบุคคลของเด็กปฐมวัย (๐-๕ ปี) ข้อมูลบุคลากรรายบุคคล และข้อมูลรายสถานศึกษา

๑.๒ ประสานการจัดเก็บข้อมูลกับหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลหรือจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในจังหวัด เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สาธารณสุขจังหวัด แรงงานจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ประถมและมัธยม) ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด/อำเภอ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขต/จังหวัด สถาบันอุดมศึกษา (ที่มีโรงเรียนสาธิต) สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด (ถ้ามี) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน รวมถึงภาคเอกชน มูลนิธิ NGO องค์กรพัฒนาเอกชน เป็นต้น

๑.๓ ดำเนินการจัดเก็บ รวบรวม ประมวลผลและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับจังหวัด โดยจัดเก็บตามรายการข้อมูลและรูปแบบข้อมูลตามแบบรายการข้อมูลและมาตรฐานข้อมูลที่คณะกรรมการบริหารข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษากำหนด (รายละเอียดตามคู่มือการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา)

๑.๔ จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศทางด้านการศึกษาระดับปฐมวัยระดับจังหวัดเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๑.๕ วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อจัดทำสถิติการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับจังหวัด เพื่อเผยแพร่ และนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับนำเสนอ ในการจัดทำแผนที่ตั้งสถานศึกษาระดับปฐมวัย (School map) ระดับจังหวัด

๑.๖ จัดทำแผนที่ตั้งสถานศึกษาปฐมวัย (School map) ระดับจังหวัด พร้อมนำเสนอข้อมูลพื้นฐานและสถิติการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับจังหวัด

๒. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนการศึกษาปฐมวัยเชิงบูรณาการระดับจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)

แนวทางการดำเนินงาน

๒.๑ แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนการศึกษาปฐมวัยเชิงบูรณาการระดับพื้นที่ โดยมีผู้แทนจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับปฐมวัยในจังหวัดร่วมเป็นคณะทำงาน

๒.๒ ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และบริบทที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในพื้นที่ (SWOT) เพื่อรวบรวมสภาพปัญหา และกำหนดแนวทางและเป้าหมายการพัฒนา

๒.๓ จัดประชุมปฏิบัติการคณะทำงานจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนการศึกษาปฐมวัยเชิงบูรณาการระดับจังหวัด เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนการศึกษาปฐมวัยเชิงบูรณาการระดับพื้นที่

โดยมีจุดเน้นสำคัญในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ ประกอบด้วย

- เป้าหมายหลักของแผนฯ คือ การพัฒนาคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย
- การพัฒนาผู้บริหาร ครู ผู้ดูแลเด็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด
- การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา/สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ
- การส่งเสริมโภชนาการในเด็กปฐมวัย และส่งเสริมสุขภาวะเด็กปฐมวัย
- การส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา
- การส่งเสริมการจัดทำสื่อ นวัตกรรม อุปกรณ์ เครื่องเล่น เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเด็กปฐมวัยในระดับจังหวัด
- การส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ฯลฯ

๒.๔ นำเสนอกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาปฐมวัยเชิงบูรณาการระดับจังหวัด

๒.๕ เผยแพร่แผนยุทธศาสตร์ฯ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ และนำไปใช้เป็นกรอบและแนวทางปฏิบัติ

๒.๖ นิเทศ ติดตาม และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

๒.๗ เผยแพร่ผลการนิเทศและสรุปรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และนำไปใช้เป็นกรอบและแนวทางการพัฒนาศึกษาปฐมวัยต่อไป

๓. การสร้างความรับรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด

๓.๑ แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินงาน

๓.๒ กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงาน และกลุ่มเป้าหมายของการดำเนินกิจกรรมการสร้างความรับรู้ความเข้าใจ เช่น ครู ผู้บริหาร ประชาชน ภาคีรัฐ ภาคเอกชน ส่วนราชการ/หน่วยงาน/องค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยในพื้นที่ ฯลฯ

๓.๓ ประสานเชิญกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรม

๓.๔ ดำเนินกิจกรรมการสร้างความรับรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายของการดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในจังหวัด อาทิ การอบรมและพัฒนา การเสวนาทางวิชาการ การประชุมสัมมนา การประชุมชี้แจง การนิเทศ เป็นต้น

๓.๕ สรุปรายงานผลการดำเนินงาน และสรุประเบิดสำคัญ หรือองค์ความรู้ที่ได้ และรายงานสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ปฏิทินการดำเนินงาน (ระดับภาคและจังหวัด)

ที่	กิจกรรม	วัน เดือน ปี	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
๑	จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการฯ	๒๕-๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐	ผู้รับผิดชอบโครงการของ ศธภ. และ ศธจ.	สนย.สป.
๒	จัดทำปฏิทินการดำเนินงานของจังหวัดและภาค และส่ง สป.	๒๖-๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐	ผู้รับผิดชอบโครงการของ ศธภ. และ ศธจ.	ศธภ. ศธจ.
๓	จัดส่งโครงการและแผนการดำเนินโครงการฯ ให้ สป.	มกราคม ๒๕๖๑	ผู้รับผิดชอบโครงการของ ศธภ. และ ศธจ.	ศธภ. ศธจ.
๔	ขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรม ตามโครงการ (รวมนิเทศ กำกับ ติดตาม) กิจกรรม การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและแผนที่ตั้งสถานศึกษาปฐมวัย กิจกรรม การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาปฐมวัยเชิงบูรณาการระดับจังหวัด กิจกรรม การสร้างความรับรู้ความเข้าใจ กิจกรรม การกำกับ ติดตามการดำเนินงาน	มกราคม – กรกฎาคม ๒๕๖๑	ผู้รับผิดชอบโครงการ ศธภ. และ ศธจ.	ศธภ. ศธจ. - ศธจ. - ศธจ. - ศธภ./ศธจ. - ศธภ.
๕	รายงานผลการดำเนินงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายไตรมาส - ศธจ. รายงาน ศธภ. และ สป. - ศธภ รายงาน สป.	ภายในวันที่ ๑๕ เดือนมีนาคม ๒๕๖๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ และสิงหาคม ๒๕๖๑	ผู้รับผิดชอบโครงการของ ศธภ. และ ศธจ.	ศธภ. ศธจ. สนย.สป.
๖	จัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินโครงการภาพรวม	สิงหาคม ๒๕๖๑	สนย.สป. และ ศธภ.	ศธภ. ศธจ. สนย.สป.

การกำกับ ติดตาม และรายงาน

๑. การกำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจะลงพื้นที่เพื่อกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อรับทราบความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ รวมถึงผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงาน เพื่อนำเสนอผู้บริหารทราบ ช่วงเดือนมีนาคม-กรกฎาคม ๒๕๖๑

๒. การรายงานผลการดำเนินงาน

สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณ จัดส่งให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ และสิงหาคม ๒๕๖๑ เพื่อรวบรวมนำเสนอผู้บริหารทราบ และจัดส่งสำนักงานงบประมาณ ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณรายจ่ายสำหรับแผนงานบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๙

นิยามศัพท์

การจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย (อนุบาล ๑-๓) หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้เด็กอายุ ๓-๕ ปี ได้รับการดูแลและพัฒนาให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ก่อนเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาปฐมวัยเชิงบูรณาการระดับจังหวัด หมายถึง การวางแผนเพื่อพัฒนากิจการศึกษาศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล กระทรวง แผน หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานพัฒนากิจการศึกษาศึกษาเด็กปฐมวัยในระดับจังหวัดอย่างชัดเจน นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ทั้งนี้ เป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานที่กำหนดนั้นเกิดจากความร่วมมือกันของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลและจัดการศึกษาปฐมวัยในจังหวัด อาทิ กระทรวง-ศึกษาศึกษา (สำนักงานศึกษาศึกษาจังหวัด สำนักงานการศึกษากลางจังหวัด (ถ้ามี) ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด/อำเภอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศึกษา (ประถมและมัธยม) ศูนย์การศึกษาศึกษาพิเศษเขต/จังหวัด) กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/อบจ./ อบต.) สำนักงานการศึกษาศึกษากรุงเทพมหานคร) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด) กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด) กระทรวงแรงงาน (แรงงานจังหวัด) เป็นต้น

แผนที่ตั้งสถานศึกษาปฐมวัย หมายถึง การแสดงตำแหน่งที่ตั้งของสถานศึกษาที่รับผิดชอบดูแลการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (พิกัด) ลงในแผนที่ประเทศไทย พร้อมนำเสนอข้อมูลสารสนเทศหรือสถิติการศึกษาศึกษาพื้นฐาน เช่น ที่อยู่ จำนวนนักเรียน จำนวนครู เป็นต้น โดยให้สามารถเรียกดูผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้

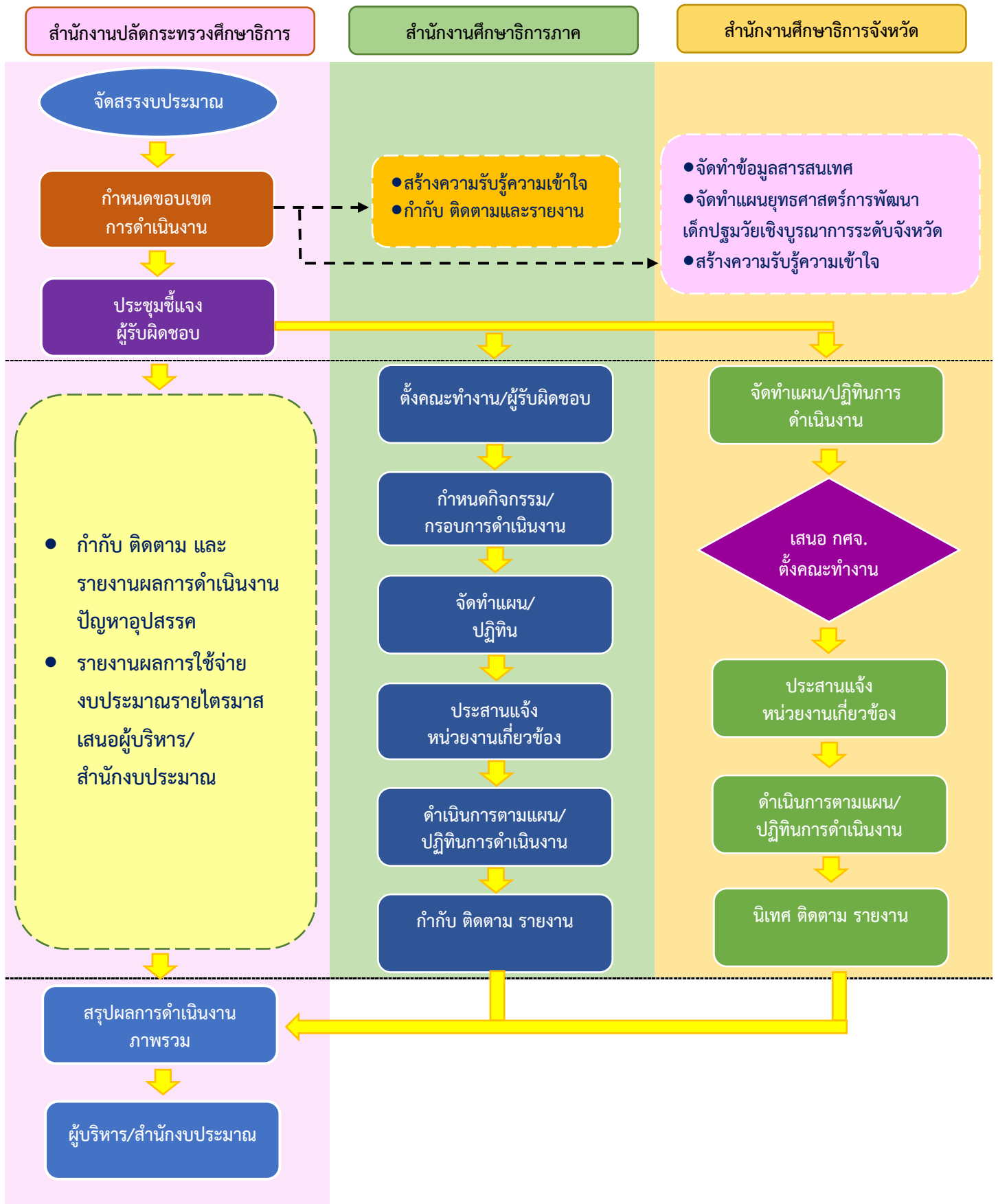
สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผล วิเคราะห์ แปลผลความหมายเป็นข้อความที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์สำหรับการตัดสินใจ การบริหารการจัดการศึกษาศึกษาเด็กปฐมวัย (อนุบาล ๑-๓) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของเด็ก ชุมชน ท้องถิ่น

การสร้างการรับรู้ หมายถึง การชี้แจง สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหาร ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรเอกชน เกี่ยวกับแนวนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายของการพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมถึงกฎหมายและแผนที่เกี่ยวข้อง ด้วยวิธีการและแนวทางที่หลากหลาย อาทิ การอบรม การนิเทศ การประชุมสัมมนา การเสวนาทางวิชาการ เป็นต้น

ศูนย์เด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้ให้เด็กเล็กที่มีอายุตั้งแต่ ๒-๕ ปี ให้มีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบดูแลหรือจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในจังหวัด เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สาธารณสุขจังหวัด แรงงานจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศึกษา (ประถมและมัธยม) ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ศูนย์การศึกษาศึกษาพิเศษจังหวัด สถาบันอุดมศึกษา (ที่มีโรงเรียนสาธิต) สำนักงานการศึกษาศึกษาเอกชนจังหวัด (ถ้ามี) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน รวมถึงภาคเอกชน มูลนิธิ องค์กรพัฒนาเอกชน NGO ฯลฯ

ผังการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย (อนุบาล ๑-๓)

สำนักงานศึกษาธิการภาค

การสร้างความรู้ ความเข้าใจ

การกำกับ ติดตาม และรายงานผล

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์

การสร้างความรู้

